

Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

Leven zoals je wilt in Zonnehof (Amstelring) in Amstelveen

De kwaliteit van leven van ouderen centraal stellen, betekent een totale omslag in de ouderenzorg. In het experiment 'Leven zoals je wilt' leren we in de regio's Amstelveen, Kennemerland en Gooi en Vechtstreek hoe we volledige persoonsvolgende zorg in de Wlz kunnen waarmaken. Het experiment maakt deel uit van het programma 'Waardigheid en trots' en de vernieuwingsagenda van VWS.

“Kan niet” bestaat niet: we regelen het gewoon

Om bewoners van Zonnehof in Amstelveen het leven te laten leiden dat zij willen, zoekt het team van verzorgenden samen met de cliënten en hun naasten naar oplossingen voor individuele en collectieve wensen. Daarvoor moeten ze steeds vaker de 'vaste groeps-routine' loslaten.

Prachtig weer is het, als Ton Bokhoven, EVV'er op Zonnehof, mij verwelkomt op de afdeling. “We hebben een aantal zieken, en het is vakantietijd, dus het is druk, vandaag,” vertelt Ton verontschuldigend, “maar we roeien met de riemen die we hebben.” Zonnehof, één van de gesloten PG-afdelingen van Amstelring op de

Groenelaan, is één van de afdelingen die sinds eind 2016 het experiment Leven zoals je wilt; radicale vernieuwing in de verpleegzorg invulling geeft in de regio Amstelveen.

Ton Bokhoven, EVV'er op Zonnehof

'Ouderen met dementie kunnen naarmate zij achteruit gaan steeds minder goed verwoorden hoe zij willen leven. Toch kunnen we heel veel voor ze doen. Als we ze leren kennen, tijdens het werk en als we in gesprek gaan met hun naasten, dan komen we erachter wat zij prettig vinden en waar ze blij van worden.'

“Door met ze te werken, door steeds op maat te blijven prikkelen en invullen, merken we vanzelf wat wel goed valt, en wat niet.” Ton kan zich niet eens voorstellen hoe het is om het cliënten niet naar de zin te maken. “Kan niet, geen tijd voor, teveel moeite: dat komt in mijn mentaliteit niet voor. Als een cliënt iets wil, dan gaan we dat gewoon regelen. Zo werd van één de bewoners de piano die in het oude huis stond hiernaartoe verhuisd. Deze bewoonster kan nu piano spelen wanneer ze dat wil.”

Cliënten bepalen zelf wat ze opscheppen

Tijdens de maaltijden is de tafel gedekt, en staat het brood en beleg gewoon op tafel uitgestald. Cliënten pakken zelf wat ze willen eten, en smeren zelf hun boterham. Net als thuis in een gezin. “Voorheen moest iedereen bijtijds zijn bed uit. Nu mogen mensen uitslapen als ze dat willen. Ze krijgen wel ontbijt (op bed) om 9.00 uur, anders gaan ze zichzelf verwaarlozen,” aldus Ton.

Terwijl de koekoeksklok afgaat in de huiskamer van Zonnehof vervolgt Ton: “Binnen heel Amstelring Groenelaan zijn we een andere weg ingeslagen met betrekking tot het hele voedingsgebeuren: cliënten bepalen zelf wat ze eten en hoeveel ze pakken, soms nemen we de bestelling op voor een kroketje of frikandel. Bij cliënten die zeggen: ‘Maar dat kan ik niet,’ gaan we het toch proberen en helpen we met het klaarmaken van hun ontbijt en lunch. Voorheen werd het avondeten op het bord uitgeserveerd. Nu scheppen we op vanaf de kar, waar schalen met het warme eten opstaan. Cliënten kiezen zelf hoeveel ze willen en of ze bijvoorbeeld jus willen.”

“De verandering is voor sommige medewerkers best even wennen. Maar onze locatiemanager, Marianne Boelen, wil vooruit. En de cliënt zelf laten kiezen, wat hij of zij eet draagt bij aan het doel om de zorg- en levensvraag van de cliënt echt als leidraad te nemen.”

Familie wil graag helpen

Kabaal in de centrale ruimte onderbreekt ons gesprek. De tafel waar twee cliënten aan zitten kantelt schuin naar één van hen, omdat de andere er steeds tegenaan duwde. De cliënt met de tafel aan zijn kant mompelt huilend: “Dit was niet nodig geweest,” en even later begint hij luidkeels te schreeuwen. Ton brengt hem even naar zijn kamer, om hem te laten bijkomen van de overprikkeling.

Van het echtpaar dat in de woonkamer zit, woont de heer in Zonnehof. “Er is nog wel veel te doen, hoor,” geeft de vrouw van deze cliënt aan. “Ze doen erg hun best, maar we zijn er nog niet.”

Ton: “Rome is ook niet in één dag gebouwd. We zijn met elkaar bezig in een continu proces, waarin we steeds meer verbeteringen doorvoeren.”

“Hierbij merken we dat familieleden aan ons vragen: ‘Hoe kunnen wij helpen?’ zo is één dochter geld aan het collecteren bij de andere familieleden om verf te kopen, om de afdeling leuker aan te kleden. Zodra er genoeg geld is, gaan we hier met elkaar de wanden schilderen.”

Ieder halfjaar houdt Amstelring, naast de dialoog die op de afdelingen zelf met naasten wordt gevoerd, een Mantelzorg-avond. Op deze avonden kunnen mantelzorgers wensen kenbaar maken, waar Amstelring vervolgens iets mee probeert te doen.

Individuele- en groepswensen

“Veel cliënten binnen Amstelring zijn gek op dieren. We hebben wel eens een soort boerderijdag gehouden, waarbij we boerderijdieren beneden in de centrale tuin hadden laten komen. Onze cliënten vinden het geweldig om naar deze dieren te kijken en ze te aaien,” vervolgt Ton. Zelf heeft Dickey, een teamlid van Zonnehof, een aquarium gekocht voor de afdeling. Binnenkort hebben de bewoners dus hun eigen vissen. En Babs, een ander teamlid, probeert te regelen dat er af en toe een kat of hond op de afdeling komt. Dat gaat levendigheid en ontroering teweegbrengen bij Zonnehof!

Individuele wensen van cliënten hebben bijvoorbeeld betrekking op het willen bezoeken van een concert. Voor het echtpaar in de woonkamer, is Ton met de mondige mantelzorgster aan het kijken naar een jazzconcert waar het echtpaar samen naar toe kan gaan. Een bewoonster die erg van klassieke muziek houdt nam Ton zelf mee naar het Concertgebouw. De cliënte heeft familie in Groningen, die het niet redt om met haar naar een concert te gaan. De dame heeft met Ton een geweldig concert gehad, maar het ernaar toelevens alleen al gaf zoveel plezier!

Gluren bij de burens

“Na de zomervakantie ben ik van plan om onze werkwijze en bevindingen aan de hele locatie te presenteren,” geeft Ton aan. “Het doel is natuurlijk dat we andere afdelingen meekrijgen in dit gedachtengoed. Ze mogen graag komen ‘gluren bij de burens’: bij ons. Want het is heus niet altijd gemakkelijk en het gaat ook niet allemaal in één keer. Maar we houden vol en blijven stap voor stap steeds meer organiseren voor de cliënten. Zo willen we dat de beweging zich uitrolt als een olievlek.”

Terwijl ik aanstalten maak om weg te gaan, heeft een cliënte, die al een aantal malen voorbijliep in haar wandelrondjes, ineens veel oog voor ons. ‘Waar moet ik nu naartoe?’ zegt ze. ‘Oh ja, even kijken of mijn fiets nog goed is.’ Ton grapt met haar, totdat er een brede glimlach op haar rimpelige gezichtje verschijnt.

Het zijn kleine, basale dingen die voor deze cliënten de kwaliteit van leven verhoogt. Een dier om naar te kijken of te aaien, een mooi concert, een foto, een liefdevolle bejegening door de mensen die om je heen zijn. Toch vragen deze kleine dingen soms veel moeite of tijd om geregeld te krijgen. Misschien omdat we het nog niet gewend zijn: het zijn nieuwe dingen. Zowel voor verzorgenden als voor familie, cliënt zelf, en de hele samenleving, waar deze ouderen gewoon nog deel van uitmaken. En misschien omdat niet alles tegelijk kan bij een verandering in de denkwijze van al deze betrokkenen. Zolang we voorwaarts blijven gaan, komen we er!

Door: Ellen van Bodegraven, Projectleider Leven zoals je wilt

Meer weten

- Bekijk ook het [verbeterplan dat Amstelring uitvoert in het kader van Ruimte voor verpleeghuizen](#)
-

tags:

[Amstelring](#) (17), [Leven zoals je wilt](#) (10)

thema:

[Persoonsgerichte zorg en ondersteuning](#) (295)